

Ako vyvinutá obec sa spomína v roku 1261 a patrila majetkovo Ostrihomskému arcibiskupstvu. Za panovania kráľa Sv. Štefana veľa šľachtických kmeňov a rehoľníkov sa prisťahovalo na územie Uhorska, ktorý mali za úlohu šíriť kresťanstvo. Na naše územie hlavne na dolnom toku Ipľa a Hrona sa usadil rod Hunt – Pázmáncov, ktorému kráľ daroval pozemky na blízkom okolí kráľovského sídla. V roku 1311 vojská Matuša Čáka pod vedením Štefana Iborfiho vyvraždili celú osadu. Podľa informácie zo starých kroník vojská Iborfiho spustošili všetky obce ležiace pomedzi riekami Ipľa a Hrona.

Prvá osada Bajta bola na mieste terajšieho Sállášok. Po vyvraždení osady, obyvateľstvo ktoré ostalo na žive vybudovalo novú osadu na terajšom mieste v okolí Kútvölgy. 10. augusta 1543 keď Turci obsadili Ostrihom, v tom čase obsadili aj osadu Kekath. Turci dobre vedeli, že ľavý breh Dunaja, ktorý tvorí väčšiu časť nížina, budú potrebovať na zásobenie vojsk, preto ihneď v roku 1546 začali budovať pevnosť, ktorú potom pomenovali na Džigerdelen, neskoršie Parkan. V roku 1552 - 1553 osada Bajta platila Turkom poplatok za 7 domov.

V roku 1587 osada patrila majetkovo Ostrihomskému arcibiskupstvu. V roku 1593 sa začala ofenzíva proti Turkom pod vedením generála Mikuláša Pálfyho.

Hlavnou úlohou oslobodzovacích kresťanských armád bolo najprv oslobodiť Ostrihom, v tom čase aj Parkan a okolie.

Začiatok 17. storočia nebol pre uhorský štát priaznivý. Zvonku to bolo najmä vplyvom tureckých vojen a nemohúcnosti zastaviť ich expanziu, vnútri krajiny vznikli stavovské nepokoje

v období protireformačných snáh. V roku 1605 rozpútal povstanie šľachtic Štefan Bocskay a cisár Rudolf I. pre vnútroštátne nezhody bol prinútený vyjednávať s Turkami o prímerí, ktoré uzavrel v roku 1606 v Žitvatoroku.

Žitvatorocký mier bol potupný pre cisára aj pre obyvateľstvo, najmä tých osád, ktoré na základe zmluvy o mieri upadli do závislosti a poplatnosti voči Turkom. Ďalšie stavovské povstanie v roku 1619 pod vedením Gábriela Bethlena oslabovalo vnútroštátne pokusy o budovanie silnej armády proti Turkom. Turci ďalej plienili a niektoré osady celkom zničili. Tento ďalší pokorujúci mier pre cisára bol podpísaný 26.mája 1625.

Turci po uzavretí mieru na jeden rok utíchli. Avšak neskôr ich lúpežné výpady pokračovali a nadobúdali ešte viac na intenzite. Parkanská pevnosť sa stala východiskom tureckých výbojov. Turci nešetřili už ani najbližšie osady, hoci im platili dane. Podľa súpisu z roku 1647 osady ležiace v údolí rieky Ipľa a Hrona boli ľudoprázdnne, alebo úplne zanikli. Turkom v ich výbojoch severozápadným smerom od Parkanu najviac zabraňovali dve pevnosti: Svodín a hlavne Nové Zámky. Turci proti týmto pevnostiam podnikli celú sériu útokov drancovali okolie a korisť si odvážali do pevnosti Džigerdelen. Po týchto útokoch sa vypravil proti Turkom cisársky vojvodca Montecuccoli.

Obchvatným manévrom porazil Turkov 28. júla 1661 pri Parkane. Turci poučení touto porážkou, chystali silný protiúder. Cieľom Turkov bolo dobytie svodínskej a novozámockej pevnosti a otvorenie cesty k útoku na Viedeň, chceli ich za každú cenu zničiť.

24. Kálmánfalva, 1992. A képen látható lányok a helyi néptáncosok által megőrzött, 1950-es években készült felvételek alapján.

25. Kálmánfalva, 1992. A képen látható lányok a helyi néptáncosok által megőrzött, 1950-es években készült felvételek alapján.

26. Hámor, 1992. A képen látható lányok a helyi néptáncosok által megőrzött, 1950-es években készült felvételek alapján.

27. Hámor, 1992. A képen látható emberek a helyi néptáncosok által megőrzött, 1950-es években készült felvételek alapján.

